

ПРЕЗИДЕНТ ЗНОВУ ЗАКЛИКАЄ СЕНАТ НЕ ЗМЕНШУВАТИ ДОПОМОГИ ЗАКОРДОНОВІ

АСИСТЕНТ ПРЕЗИДЕНТА ШЕРМАН АДАМС КОНФЕРУВАВ, В ЦЬЙ СПРАВІ З СЕНАТСЬКИМИ ПРОВІДНИКАМИ; АДМІРАЛ АРТУР В. РАДФОРД ОСТЕРІГАЄ, ЩО ЗМЕНШЕННЯ ДОПОМОГИ — ЦЕ ПОСЛАБЛЕННЯ ОБОРОНИ ЗДА

Вашингтон. — Президент Айзенгавер вивислв із шпиталю через свого головного асистента Шермана Адамса заклїк до Сенату, щоб не зменшувати допомоги закордоновї на таку велику суму, як це зробила Палата Репрезентатїв, яка зменшила суму, призначену на допомогу чужим країнам на 1,109,000,000 доларїв. Уряд домагався на цю цїль 4,900,000,000 доларїв. В полїтичних колах гадають, що вадється в Сенатї збїльшити допомогу закордоновї прийнятїми на 500,000,000 доларїв в порївняннї з тїєю сумою, яку прийняла Палата Репрезентатїв. Уряд був би здоволений, як би це сталося. Провїдїи демократичнї сенатори пїдтримують уряд в цїй справї. До них належать голова Сенатської Комїсії Закордонних Справ сенатор Волтер Ф. Джордж і провїдїик демократичної бїльшости в Сенатї сенатор Лїндон В. Джансон. — Бїльшїсть демократїв з тим, щоб зменшити запропоновану урядом суму на допомогу закордоновї тїльки на 500,000,000 доларїв, але пївденнї демократичнї сенатори з тим, щоб Сенат же бїльше зменшив цю суму, нїж це зробила Палата Репрезентатїв. До них належать сенатори Гаррі Ф. Бїрд та Рїчард В. Рассел. Республїканскї сенатори подїленї в цїй справї. Частина з них пїдтримує урядовий законопроект, а инші з сатим, щоб зменшити суму, яку запропонував уряд. Один республїканскї сенатор заявив, що виборцї при силляють багато листїв, щоб зменшити американську допомогу закордоновї. Той сам сенатор сказав, що треба будово переконувати республїканських сенаторїв, щоб вони погодилися не зменшувати на велику суму видатїв на допомогу закордоновї. Адмірал Артур В. Радфорд заявив на конференцї сенатських провїдїинїв в Вїлому Домї, що небезпечно зменшувати допомогу закордоновї, бо тим способом пошкодиться безпецї американських союзняцїв в Европї та оборонї ЗДА. Голова Об'єднаних Шефів Штабу Радфорд був ї проти того, щоб тї грошї, якї залишаються зі зменшення видатїв на допомогу закордоновї, призначити на розбудову американського летунства.

Конгресова комісія вестиме слідство в справі Фонду Республіки

Вашингтон. — Комісія для Дослідів Протипериканської Діяльності в Палаті Репрезентантів повідомила, що 27 червня почне слідство в справі Фонду Республіки, щоб прослідити діяльність цієї багатой фондациі. Голова цієї комісії конгресмен Френсіс Е. Волтер заявив: „Мусимо ствердити, чи багата на фонди фондација є прятелем чи ворогом боротьби на життя і смерть нашої держави проти світової комуністичної змови?" Цей фонд заснувала Фордова Фондација, признаючи їй 15,000,000 доларів. Рада Директорів цього фонду складається з прихильників обох політичних партій, а її головою є Пол Дж. Гофман, бувший директор допомог закордонові, який є особистим прятелем президента Айзенгавера. Голова Фордової Фондациї в Нью Йорку Г. Ровен Гейтер заявив, що має повне довір'я до чесності й патріотизму членів Ради Директорів Фонду Республіки.

Шестеро дітей в Брукліні згинули — засипані піском

Брукліни, Н. Й. — Дві дівчинки і чотири хлопці згинули в Брукліні, бавлячися коло піску, насипаного при будові підземки. Це сталося в частині Брукліну, яка називається Вільямсбург. Діти копали печеру в стіні піску, що була висока на 25 стіп. Та в 6:10 по полудні пісок над тією печерою завалився і присипав десятеро дітей. Кілька з них встигли поранені вилізти з-під піску, а шестеро там загинули. Одна мати, почувши крик дітей, негайно залязрмувала пожежну сторожу, яка кілька хвилин пізніше прибула на місце катастрофи, але вже не вдалося врятувати дітей, відкопаних з-під піску. Прокуратор заповів, що вестиме слідство, чи фірма, яка будувала підземку, не занедбала своїх обов'язків, не забезпечивши відповідно того місця, де ведеться будова підземки.

В АМЕРИЦІ

- Найвищий Суд ЗДА вирішив, що військові суди мають право судити тих цивільних громадян, які перебувають разом з військом закордоном. Ці рішення стосуються, зокрема, до двох жінок, які вбили закордоном своїх чоловіків, і за це військові суди засудили їх на доживоттю в'язницю.
- Секретар Вільного Дому Джеймс С. Маклін повідомив, що буде подавати пресі відомості про стан здоров'я Президента та його рідні: до о. год. 8-йя перед полуднем, о 1-йя год. по полудні та о 9-йй год. вечора.
- Секретар оборони Чарлз Е. Вилсон перується до Вашингтону з Паціфіку, де був присутній на впровадженні волевої зброї.
- Жіночий Крайовий Республіканський Клуб домагається, щоб республіканці в свою виборчу програму внесли окремий пункт про те, щоб члени Палати Репрезентантів вибирали не на два, а на чотири роки. Ця теперішня дворічна терміновість конгресменів триває тільки один рік, а другий рік веде виборчу кампанію за перевибір.
- Канадійські в'язні домагаються збільшення платні за працю, яку вони виконують в тюрмі. Досі вони одержували денго по 12 центів, і таким чином за два роки могли заощадити по 14 доларів.
- Група з 115-ох фермерів з Едмертона, Висконсін, не машином продавати молоко, відкриває при головному шляху молокочарно та ресторан і заявляють, що відкриття це сім молочарень за ресторан.
- 50-тих кельнерських курсі в Нью Йорку в оригінальний спосіб здавали екзамени, обслуговуючи 100 представників готелів, ресторанів, учителів та курсі та представників преси. Головним предметом цього екзамени було — „розносити вітамінні і зупу, не обслуговуючи своїх клієнтів. Учні успішно здавали екзамени, а учителі з апетитом з'їли добрий обід в готелі „Валдорф-Асторія“.
- Сенат прийняв законопроект, згідно з яким дозволяється румунський книжник Ілеані Ілдіюм донаєм постійно перебувати в ЗДА. Донька Марія Ілеана має 22 роки, а Александру — 21.
- 73-річний демократичний конгресмен із Джорджії повідомив, що буде 22-й раз кандидатом до Конгресу в 1919 році. Старшим від нього є спікер Сем Рейбер, який є конгресменом від 1913 року.

Доллес сповіщає про важливі зміни в розподілі віз для нових і

Вашингтон. — Під час пресо-вої конференції, що відбулася у вівторок цього тижня, державний секретар Доллес горкувався м. ін. теж і справні токонечних реформ у здійснюванні Акту про допомо-гу втікачам, зокрема доціль-нішого розподілу віз, що їх дозволяє видати згаданий Акт. Доллес заявив, що від понеділка 11 червня амери-канські консуляції не при-ймають вже більше ніяких аплікацій на видачу віз від втікачів з-поза залізної за-стоси, які перебувають тепер на території країн континен-тальної Європи, приналеж-них до НАТО, за винятком Австрії і Німеччини. Для цих країн (крім Австрії і Німеч-чини) згаданий Акт допомо-ги втікачам передбачував ви-дачу 10,000 віз. Тому що з цієї суми використано досі в

Президент підписує урядові документи

Вашингтон. — Президент Айзенгавер знову пробував ходити в свої кімнати в шпигальні «Волтера Ріда» та на крисі підписав кілька важливіших урядових документів, тримаючи їх на колінах. Деякі з тих документів Президент підписав повним ім'ям і прізвищем, а інші, секретні, тільки початковими літерами. Президент приймає харчі і надає через гомову трубку в носі. Секретар Білого Дому

Деякі неангломовні газети намовляють до повороту „на рідину”

Вашингтон. — Співробітників пресового концерну „Сіріуса — Говарда” Джек Стіл надрукував в щоденнику „Нью Йорк Ворлд-Телеграф енд Сан” навіянку про те, як діячі неагитомовні часописи в цій країні намовляють своїх читачів до повороту „на родину”. В цій кампанії, яка ведеться за наказом Москви, цікаве те, що видавний англійською мовою щоденник „Дейлі Воркер” зовсім не займається цією справою, щоб американський читач не бачив, що він іде за московською лінією. Найбільш ентузіастично пропагує справу повороту за залізною заслоною польський тижневик „Гłos Людови” з Дітройту, редактора якого Томаша Домбровського вбито на бенкеті в Нью Йорку. В Шика-

Помер професор Борис Крупницький

Мюни.н. — Для 5 червня 1956 помер історик важкої багаторічної недуги один з найвидатіших українських істориків сучасної доби науковий дослідник великого формату професор Борис Крушинський, автор низки наукових праць з історії України, друкувався українською, німецькою та іншими мовами. Народжений 24 липня 1894 року в Медведіві, Чигиринського повіту, кінчав гімназію в Черкасах і потім

гічному Відділі Київського Університету св. Володимира.	участю професури і студентства Українського Вільного
---	--

ФЕСТИН НА СО

Союзівка, Кергонксон. — Великий весняний Фестин, що його влаштовують Відділи УНСоюзу метрополітальної округи Нью Йорку і Нью Джерсі в найближчу неділю, 17-го червня, на цій ще більше розбудованій і ще краще відкошаній вакаційно-відпочинковій оселі УНСоюзу при вступі в гори Кетсіял, буде формальним і фактичним започаткуванням цього горничого літнього сезону. За кілька днів після фестивалю кімнатної школи своє навчання і дітвор та молодь виїде на літні табори, фабрики і підприємства, починаючи свої вакації відпустки і велика частина товариського та культурно-розважального життя перенесеться знову на вакаційні оселі та до літніх місцевостей. „Союзівка“

Аденауер радить у Вашингтоні

Вашингтон. — Кандидат Німецької Федеративної Республіки д-р Конрад Аденауер переїздить першу двоповерхову будівлю нарядно оздоблену на раду до державного секретаря Доллеса. По німецькому боці засідали ще державний секретар для закордонних справ проф. Вальтер Гальштайн, амбасадор у США Гайц Креклер, німецький обсерватор в ОН фон Еккардт і міністр Альбрехт фон Кессель. З американського боку у цій нараді взяли участь також державний підсекретар Герберт Гавер, асистент Роберт Морфі, амер-

В Аргентині розстріляно ген. Валле
провідника проперонівської революції

Буенос Айрес. — Тимчасовий аргентинський уряд опублікував офіційне повідомлення про ув'язнення провідника недіЛЬНОї протерпівської революції в Аргентині ген. Хуана Хосе Валлс. Після ув'язнення, що відбулося в одному з домів неоподалі резиденції уряду, ген. Валлс поставлено перед нагальний військовий суд і негайно розстріляно. Військова розвідка аргентинської армії звинувачує, що вона вже с насліді другого військового провідника революції ген. Рауля Таїко і що він теж буде вже незабаром ув'язнений. Екзекуція ген. Валлс мала відбуватися в понеділок 11 червня 1930 год. 10 ввечора в Національній В'язниці в Буенос Айресі.

Виселено голову Православної Церкви
в Англії до Греції

Лондон. — У Лондоні а-
рештовано й відставлено під-
озрюваної поліції на делікто-
в греко-православного ду-
ховника Каллінікоса Махе-
ріотіса, архимандрита греко-
православної церкви на пе-
редмісті Лондону. Його віді-
слано в літакон просто до А-
тен. В офіційному комунікаті
сказано, що він переступив
межі своїх „закохних обов'я-
зків", та що його діяльність
„не була в публічному інтересі-
". Англіська преса подася
істотну причину його ви-
селення — збирання фондів
на діяльність підпільної револю-
ційної організації греків
на Кипрі. Виселений архи-
мандрит, прибувши до Атен,
приказав, що він стоїв на чо-

До Лондону прибув духовник кипрських греків

Лондон — Нікос Країдіотіс, колишній секретар засланого 9 березня ц. р. лідера кипрських греків архієпископа Макарія, прибув до Лондону на запрошення соціалістичного парламентарного посла Ноела-Вейкера, який їдвиз був на Кипр з посередницькою місією у спорах між англійським урядом і кипрськими греками. Цей грецький духовник заявив, що вправді англійський уряд не змінює свого давнього ставлення, проте англійська публічна думка виказала зрозуміння для вимог кипрських греків і тому покращали шанси порозуміння. Опозиційна Партія Праці подала голоску кампанії проти політики уряду Ідена в справі Кипру. Лідер

ФЕСТИН НА СОЮЗІВЦІ В ЦЮ НЕДІЛЮ ЗАПОЧАТКУЄ ВАКАЦІЙНИЙ СЕЗОН

на", яка вже в минулих трьох роках була безконкурсним осередком українського вакаційного життя, в цьому сезоні, ще краще приготована до цієї ролі, розбудувалася своїм приміщенням та вдосконалюючи свої уставування. Невідомо, що недільний фестин заповідається там як справжній вакаційний зблиз народу. Тим в цьому році, як і в попередніх, сезон на Союзівці починається з Богом і перед полуднем в дві фестини буде відправлена на новопорядковий, великий площі перед військовою польова Служба Воєнної. Фестинова програма починається о год. 3-й після полудня і в її програмі, крім різноманітних фестиниових атракцій, входить концертна частина, в якій візьме участь

«вартет бандуристів під проводом п. Р. Левинського» та оркестр з найпопулярніших наших артистів п. Анатоль Радванський, що виконає ряд класичних пісень: куплети, танго, баллади. Атракційна програма буде виступ п. Радванського з роллю Юзика Калафатюка з актуальною сатирою та веселими монологами. Буде теж виступ «двох місяців на пішкуну». З багатьох містечостей не тільки митрополії, але й віддалених околиць та степів зголошено вже окремі прогулянки як автобусами на фестиві і очікується справжньої «ревю» приватних автомобілів. Велику частину гостей очікується вже в суботу, а адміністрація Союзнаки поробила всі потрібні заходи на те, щоб гостей забезпечити всім потрібним.

ДОЛЕС СТВЕРДЖУЄ ПРОДОВЖУВАННЯ ДИКТАТУРИ В ССРС

Вашингтон. — Хоч оприлюднена Державним Департаментом промова Хрущова на 20-го з'їзду компартії „розкриває зарізок жаху“, промова не сказала нічого нового — stwierdжен державний секретар Дікан Фостер Доллес у короткій заяві на вступі своєї останньої пресової конференції у вікторок 12 червня ц. р. Він звернув увагу, що він сам, Доллес, шість років тому в одній — тут зачитав — своїй промові говорив про теоретичний диктаторський режим в СРСР і тоді її його заважи викликали були протести збоку большевиків. Тоді пер сам Хрущов potwierdжен це Хрущов — казав Доллес — не осудив персонально Сталіна, а цілу систему совєтської диктатури, яка людину уважав за мертвим знаряддям держави, хоча з другого боку справи виглядають так, що Хрущов уважав свою теперішню диктатуру доброю, тільки попередню злою. „Ми не побачили ще ніяких доказів на зміну тієї системи, якій доводять завжди до людства їх представник Хрущов. Щоб дістати там за сценою — невідомо...“ Запитаний журналістами про вістки про скасування в СРСР таборів невільничої праці, державний секретар признає, що розмовляв на цю тему з президентом об'єднаних юніонів генерал Американої Федерції Праці-Конгресу Індустріальних Організацій Діаюджом Міні і вони прийшли до переконання, що в Совєтському робітники дістають тепер дещо більшої свободи рухів Сов. уряд стоїть надій під сильним натиском власних громадян і державний секретар висловив тільки бажання, щоб той процес закінчився приходом в СССР до влади такої системи, яка дійсно відповідала б отриманню совєтських мас. Найбільшу частину пресової конференції зайняли запитання журналістів про згоду на згідливості поміж залвоном Президента на його останній перед його недугу пресової конференції про нейтральність у широкому світі та заявою державного секретаря Доллеса в його минулотижневій промові в Ейміс в Айові. Державний секретар з притиском stwierdжен, що між Президентом і ним, державним секретарем, нема ніяких різниць в установи щодо нейтральності а є тільки інше формулювання

Партійний лідер — перед судом у Франції

Париж. — П'єр Пужад, лідер політичної партії „пужадистів“, яка має в теперішньому французькому парламенті 42-ох послів, засів на судовій лаві підсудних у Парижі разом із шістьма своїми найближчими співробітниками, оскаржений у публічному бутуванні французьких купців і ремісників — не платити державних податків. За французьким криминальним законом за підмовлювання до несплати податків грошитами кара грошовою гривню від 121,000 до 240,000 франків (30 до 685 доларів) і кара в'язниці.

В С

● Англієський уряд відмовився виконати вимогу соціалістів і привернути на державну посаду адвоката Джона Г. Ляга, якого звільнено з праці за мотиви „ризика безпеки“. Його дружина була комуністкою і все ще підтримує зв'язки з комуністами. Ця справа кардинальна в Англії багатого шуму.

● Хрупов оскаржений на засіданні судових аукціонів за розчленування більшовицьких проводирів Ворошилова і Маленкова. Він стверджує, що поруч із Веріковим і Ждановим — мали постійний доступ до Сталіна і тому не можуть тепер ставитися критично до розчленування Сталіна. Писав про це паризький щоденник „Франс Суар“, який має достаток читачів.

ня підходу. Сам він, Доллес (казав він) говорив про деяких 50 разів і, очевидно, за кожним разом говорив іншими словами. Він говорив про це з Президентом ще в минулий четвер пополудні і обидва цілком погоджувались щодо нейтральних. Проте Дж. Ф. Доллес відмовився знову деталізувати те становище, хоча прив'язи журналісти кілька разів завертали до цієї справи. — На тій пресовій конференції було, азагалі, дуже багато порушень справ. Сам державний секретар звернув увагу, що тепер у Вашингтоні перебувають канадський міністер закордонних справ Лестер Пірсон і західнонімецький канцлер Конрад Аденауер. З Пірсоном ведуться наради про поширення політичного характеру НАТО. В найближчих днях червня канадський міністер мас стрітяться в Парижі з двома іншими членами комісії, вибраної на останній сесії Ради НАТО (з данським і італійськими міністрами закордонних справ), щоб переговорити там виступи також теперішніх вашингтонських розмов на цю тему. Центральною проблемою розмов з канцлером Аденауером є справа з'єднання Німеччини. Доллес стверджує, що теперішнє становище Москви, виявляється в зацікавленості до французького міністра закордонних справ Піно, суперечить тому становищу, що його одностайно зайнято на „конференції на вершинах” у Женеві літж місяця, а саме що Німеччина має бути з'єднана на платформі вільних виборів. — Доллес заперечив, крім Південно-східній Азійській пакт був послаблений. — Він відмовився входити в мірґу, пощо новий совєтський міністер закордонних справ Шепільов їде до Єгипту, а обмежився до ствердження формального факту, що теперішня комунікаційна техніка уможливила керівникам закордонної політики безпосередній контакт з закордоном. — Невідомо ще, чи Панамська конференція, призначена на 25 ч. м. у Панамі відбудеться у зв'язку з недугою Президента; у цій справі йдуть дипломатичні контакти. Щодо останнього листа Булґаніна до Президента у справі розбросили, то американський уряд ще не вжитовив на неї відповіди.

перед судом у Франції

ниці до шести місяців. Пу-
жад заявив, що він сам за-
ждав суду над собою, щоб
жертвою „переслідування”
не падали самі тільки бідні
ремісники і купці. Він зая-
вив, що вважав своїм „свя-
тин обов'язком” закликати
своїх співграждан не підпо-
рядковуватися злим законам
Пужад і його партія викли-
кали були в минулому ро-
ці у Франції в різних місцевос-
тах „страйк податників”. Во-
ротьба проти державних по-
датків — це взагалі найва-
жніша точка „політичної про-
грами” тієї диконинної, напів-
фашистської партії.

B C B I T I

Анатоль Радванський в ролі Юзька Калафатюка, в якій він виступить під час Фестивалу на „Союзівіч” в неділю 17-го червня ц. р.

джерела інформації про закінчу-
ючіся кремлівські скандали.

Корольову Євгенію ІІ, який
наприкінці минулого року пере-
їхав на кількадесят відвідин
до шведської королівської роди-
ни, зустрічати шведи гучни-
ми оваціями. Її відвідини мало-
таким практичним дією: пожва-
вили туристичний рух поміж
Амстердамом і Швецією та на-
тиснули на нелегальну Швецію
з політичним західним світом.

■ Група японських юнаків і
забарикадувала з вулиці вхід
до совєтської дипломатичної мі-
сії в Токіо і виставила транспа-
рент, що пропонує їм місію —
визвільнити японців, яких утриму-
ють японці. На Інтернеті
поліція, молоді японці розбралася
барикаду і спокійно розібрали

СВОБОДА

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays (Saturday and Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918

На рік	\$10.00	One year	\$10.00
На пів року	5.25	Six months	5.25
На три місяці	2.75	Three months	2.75
В Україні, СРСР і закордоном:			
На рік	\$12.00	One year	\$12.00
На пів року	6.50	Six months	6.50
На три місяці	3.50	Three months	3.50

За кожну зміну адреси платиться 10 центів
За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати надіслані матеріали.

Адреса: "СВОБОДА", П. О. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ЖУРБА АДЕНАУЕРА

В суботу 9 червня ц. р. канцлер Німечкої Федеративної Республіки 80-літній д-р Конрад Аденауер прибув до З'єднаних Держав, щоб, цим разом, дістати два почесні докторати (в Єльському університеті в Нью-Гейвені, Коннектикут, та в Маркет університеті в Мільвокі, Вісконсин) і щоб відбутися у Вашингтоні вичерпні політичні розмови. Неудухо президента Айзенгауера заступляють у цих розмовах віцепрезидент Ніксон, державний секретар Доллес і ті інші вищі державні урядовці, які відносять спеціально європейським справам. Свій приїзд до ЗДА старий канцлер попередив безпосередньо двома актами, що засвідчили знову його державничу мудрість та відданість союзів з Заходом: остаточне домовлення з Францією про територіально-політичне прилучення Зарини до Німечкої Федеративної Республіки з забезпеченням господарських інтересів Франції, та домовлення із З'єднаними Державами про дальше оплачування частини коштів утримання американських військ на території Західної Німеччини. Зрештою, Конрад Аденауер, незалежно від окремих подій має в Америці знамениту опіку: одного з найбільш влиятельних державних діячів післявоєнної епохи, який не тільки "вичарував" Західну Німеччину з політичної й господарської руїни до стану замочної і квітучої суверенної держави, але й перетворив німецького воєнного ворога у вартісного приятеля та союзника Америки.

Проте, старому канцлерові замало тієї опіки, а вістки з Німеччини говорять, що й віра американців у непорушність союзу з Західною Німеччиною може бути наразена на поважне захитання. І тому Конрад Аденауер прибув з деякою журбою, якою була також сповита його промова, вголослена в Єльському університеті в понеділок 11-го ц. м. Він закликав західний світ до сторожливості у відношенні до Сходу, яка не повинна слабшати, "ані на одну мить", і вказував на нерозривність безпеки всього вільного світу включно з безпечною ЗДА — із справою Німеччини, роздерлою залізною заслоною вже 11 років. Він звертав увагу на те, що опрокідження теперішніх володарів Кремлю "сталінізм" не знаходить найменшого вияву в закордонній політиці Сходу, яка змагає далі до заволодіння світом, живучи тепер для осягнення цієї цілі "жиріших" метод. Як доказ союзового імперіалізму цілком за сталінським зразком, він пригадав недавню заяву Хрущова до французьких державних діячів-гостей у Москві: хай, мовляв, Захід тримає "своїх" німців, а Схід "своїх", і це краще, ніж мати об'єднану Німеччину, хоч би вона навіть захотіла бути "нейтральною". І Аденауер декларував знову свою вірність союзів з Заходом, покладаючи віру на Захід, як на найкращого оборонця справи об'єднання Німеччини.

Але Конрад Аденауер не є вже тепер у Німеччині тим, чим був ще два роки, бо навіть рік тому, коли то 5 травня 1955 р. Німечка Федеративна Республіка стала суверенною державою і рівноправним партнером в Організації Північно-Атлантичного пакту (НАТО). Коли зараз після того віллі 1955 року відбулась у Женеві конференція "на вершинах", на якій Хрущов і Булганін зголосили були принципи "двох суверенних німецьких республік", і коли впродовж наступного року Захід не зміг нічого сказати позитивного відносно справи об'єднання Німеччини — серед німців мас поглиблюється розчарування. Об'єднання Німеччини — це для німців початок і кінець всіх політичних і господарських проблем, це справа німецької честі, амбіції, престижу, це найкардинальніше питання всієї внутрішньої і закордонної політики. Аденауер зробив помилку, погодившись 14 вересня 1955 року на нав'язання дипломатичних взаємин з Москвою без зв'язку зі справою об'єднання. Але це ще більше дезорієнтувало німецьку публіку, яка побоюється, що Захід тільки маніфестує про людське око, час від часу висуває справу об'єднання Німеччини, а насправді примирюється з її поділом, як на цю за зберігання миру і "співіснування". І, поспішно, німці запитують себе: навіщо перебувати в НАТО і приймати на себе військово-моральні зобов'язання, коли воно не наближає німців до об'єднання? Навіщо зводити пів-мільйонну армію, яка й так не обороняє Німеччини в дові атомових і водневих бомб? Такі міркування німецької сірої людини — це причина поважної журби старого канцлера. Ця журба Аденауера є не тільки його журбою.

НАУКОВЕ ТВО ІМ. ШЕВЧЕНКА

У СТОРІЧЧЯ НАРОДИН ІВАНА ФРАНКА

Збірник праць і статей, приготувавших на Наукову Конференцію 12 і 13-го травня 1956.

(10)

Богдан Кравців

ФРАНКО — ЛІРИК

Характеристично, що відповідь ця, написана ще в листопаді 1900 року, значить в час безпосередньо після написання "Із днів журби", попереджає нову поему Франкову "Лісову ідилію", цілком такий ліричний, написаний може і всупереч волі автора під аспектом вимог Вороного — "без тенденційної прикмети", "без соціального змагання" і т. д. Тема поеми, знову, як і в "Зів'язаному листі" — нещасне, зламане життя людини обставинами кохання, спогад якого оживає в трагічно-попугавній ситуації. Кінчається поема живильним смертельно-пораненою людиною: "Вайдуке!" і "Хай живе життя!" і ліричною приміткою, що третя й четверта пісні поеми колись будуть.

І ще одне. Виїдена в збірці "Semper Tiro" поезія п. н. "Коні-металорні" є цілкомим запереченням каменярських настроїв Франкової доби "бурі і тиску" 1878-1882 років. Візія "каменярів", прикованих залізними ланцюгами "під високою гранітною скалою", причетних "кров'ю власною і власними кістками" збудувати твердий шлях, по якому "прийде нове життя, не-

"НЕВЛОВИМИ" ЖИТТОВІ ВИДАТКИ

Загальновідомо, що населення ЗДА живе на найвищому в світі життєвому рівні. Це легко ствердити, обрахувавши, скільки кожна особа пересічно за рік споживає таких головних продуктів як м'ясо, цукор, молочні продукти, хліб, овочі та їх переробки, алкогольні напої тощо. Статистика показує, що населення ЗДА найбільше в світі купує авт, радіо, телевізійних апаратів, взуття, одягу і т. п.

Але мало хто знає, скільки доларів кожного року витрачають американці на життєві видатки, які можна назвати "невловимими", бо їх в дійсності не видно, хоч статистичні уряди підраховують, скільки вони коштують. Статистика виявляє, що "невловимі видатки" поважно збільшуються впродовж 18-ох останніх років, але найбільше зони зросли в останньому десятиріччі. В 1945 році американці витрачали на них 40 мільярдів доларів, а в 1955 році — аж 91 мільярд. В 1945 році ці видатки становили 32 відсотки всіх консумційних видатків американського населення, а в 1955 р. — 37 відсотків. Американці витрачають тепер 25 відсотків усієї національної продукції (тобто вартості всіх випroduкуваних в одному році товарів і виконаної праці) на поліпшення свого життя, а в 1945 році на цю ціль витрачали тільки 19 відсотків.

Однак, треба сказати, що саме департамент торгівлі та харчових до цих "невловимих" видатків. Сюди входять видатки на: утримання в чистоті і порядку одягу та всяких додатків до неї (біжутерія і т. п.); утримання в порядку мешкань і домашнього владштування; видатки на лікарську опіку та похорони; на транспорт, освіту, відпочинок і т. п.; видатки на релігійні цілі, добродійність та подорожі за кордон.

Коли приглянутися до доларових сум, видаваних кожного року на "невловимі видатки", то знайдемо в них цікаві зніжкові тенденції, хоча деяке збільшення цих видатків спричинило зменшення долара в повсякденних роках. Вплив інфляції був далеко більший на зростання цих "невловимих" видатків у порівнянні з подорожчанням товарів. І так, ціни за всі домашні "служби" від 1947 до кінця 1955 року збільшилися на 36 відсотків, а ціни на товари в тому самому часі — тільки на 12 відсотків. Висновок цієї справи: у ЗДА завжди була й є найдорожча праця, і тому найбільше зростають видатки за всякі послуги.

Перейдімо тепер до окремих категорій "невловимих видатків".

До найбільшої групи належать видатки на утримання в чистоті і порядку власних будинків. Сюди належать видатки на комірки, готелі, податки від реальностей та інші видатки, які мають власники будинків. На цю групу видатки видали минулого року американці 31,200,000,000 доларів, — 102 відсотки більше як в 1947 році.

На утримання в поряд-

ку мешканств приміщення виділяють мешканці цієї країни минулого року 13,600,000,000 доларів, — на 85 відсотків більше як в 1947 році. Майже дві третини з цієї суми видано за воду, газ, електрику і телефон. До цієї групи зараховують і видатки за догляд за поштою, поштові оплати, направили в домашню владштування, забезпечення від крадіжечей і вогню, виплати на зміну мешканств і т. п.

Поважно суму доларів виділяють американці минулого року на, так звані, особисті підприємства — 12,500,000,000 доларів, або 119 відсотків більше як дев'ять років тому. До цієї категорії видатків належать: відсотки від особистих боргів, виплати на забезпечення на випадок смерті, винагороди адвокатам і торговельним посередникам, за банківські послуги, виплати до робітничих спілок, урядів праці та видатки на оголошення в часописах.

На лікарську опіку і владштування похоронів видано 10,100,000,000 доларів. Ці видатки збільшилися на 69 відсотків у порівнянні з 1947 роком. Але тут треба зробити зауваження, що половину суми за перебування в шпиталі та четвертину суми за лікарську опіку в шпиталі заклали забезпечення аскурації, такі як "Блакитний Хрест" і "Блакитний Шит".

На розваги та відпочинку видано в попередньому році 4,900,000,000 доларів. Тут збільшення в порівнянні з 1947 роком становить тільки 29 відсотків, бо на 25 відсотків зменшилися ціни на квитки до кін. На подорожі за кордон витрачено півтора мільярдів доларів (збільшення на 96 відсотків із 1947 роком).

За вступ на спортивні площі (бейсбол, футбол, кіньї і собачі перегони) видано 425,000,000 доларів. За те на дозволені заклади на спортивних імпрезах витрачено аж 2,600,000,000 доларів (незаконних закладів не враховується), і брало в них участь 38,500,000 осіб.

На транспортні засоби видано в 1955 році 7,400,000,000 доларів. Ця сума збільшилася на 35 відсотків від 1947 р. Число пасажирських миль на літаках зросло в тому часі на 220 відсотків, а число залізничних пасажирів утало на 37 відсотків в значайних вагонах і на 47 відсотків в спальних вагонах. Зменшилося й число пасажирів на автобусах, приблизно на 34 відсотки.

За попередніх дев'ять років зросли видатки на релігійні потреби та пожертви на добродійні цілі на 67 відсотків, становлячи в 1955 році 3,400,000,000 доларів; на приватну освіту — на 98 відсотків (2,800,000,000 дол.); на утримання в чистоті одягу — на 19 відсотків, становлячи 3,200,000,000 доларів.

Не збільшилися прибутки власників пралень, бо тепер багато родин мають свої власні пральні машини і перуть білизну у себе вдома. Не збільшувалися й прибутки власників "сальонів краси" та фризирських закладів. Причину цього статистика

Юрій Таркович

ВИНАХІДЛИВІСТЬ БОЛЬШЕВИЦЬКИХ ЛЮДОЛОВІВ

Мюнхен у червні. — Нідерланди правди діти, але іноді приходить до подиву й винахідливість та невтомність людей з московсько-большевицького "Комітету за повернення", що діє у советській частині Берліну. Не вважаючи на очевидні невдачі і більш як скромні успіхи, ці добре платні кремльські людологи вдаються щораз новіших затій.

Ціла акція "за повернення", як відомо, була розпочата більше як рік тому і провадилася виключно російською мовою. В Кремлі гадали, що мова "старшого брата" настільки дорога всім, що іншою мовою не варто до емігрантів звертатися. Але згодом, переконавшись у протилежному, МВД вирішило тактику змінити. Тоді в російській газеті міхайлівського комітету почали появлятися статті, писані незграбною українською мовою. Проте, і це не помагало. Врешті комітет почав видавати газету для емігрантів назавжди доброю українською мовою. Так само було і з радіопередачами для українців закордоном. Спочатку вони передавалися тільки російською мовою, пізніше частинно й українською, а тепер вже на повну силу спідвиберніське радіо кричить по-українськи. Цікаво зазначити, що перекладання для українців закордоном іде на Україні не чуті і слабо чуті навіть в советській зоні Німеччини. В радіопередачах для закордонного часу чути доволі патріотичні українські нотки, але цей "патріотизм" призначений тільки для закордонку.

Цікава історія листів, що їх одержують тисячі емігрантів у Західній Німеччині і Австрії. Спочатку ці листи й закликами до повернення московські людологи писали тільки російською мовою. Поширили майже виключно із східного Берліну. Наші люди, побачивши на конверті східно-німецький поштовий знак, відразу ці листи повертали або віддавали поліції чи просто кидали в киші. Та большевицькі сатрапи не втомні. Увесь час міняють вони тактику і способи поширення пропаганди. Від деякого часу листи вже хтось викидає в поштову скриньку в Західній Німеччині чи іншій країні перебування емігрантів. Крім того, пишуть й тепер українською мовою і вони повні... українського патріотичного змісту. При цьому до емігрантів із центральних українських земель московські людологи зверта-

ються, уживаючи виразів "дорогі земляки, емігранти з Великої України". Проти "галічан" немає вже звиклих большевицьких лайок, але, навпаки, гадують їх вже як емігрантів з-над Дніпра, Дону, Буга, Прута і навіть з-над карпатського Ужа.

Ось уривок з одного такого листа: "Сьогоднішній день є днем народження патріотичної української організації "Дніпро", яка закликає Вас вертатися на Батьківщину Україну. Слово "батьківщина" у відношенні до України в Совєтах живити не вільно, — це призначено на експорт. Далі емігранта закликається до поверноту, в ласкаві обійми нееньки України, пригрозити до землі своїх батьків, вдихнути чисте повітря безкрайних українських степів..." Нідерланди не загинають про те, що на Україні відбуваються українські від їхньої рідної землі і цілими ешелонами висилають у Казахстан, а останніми часами на будівництво в Сибір. В листах завжди "українських буржуазних націоналістів".

Згадаю про якусь "патріотичну" українську організацію "Дніпро", що діє десь у Західній Німеччині, має вністи заміщення в українському суспільстві, поширити недовіру і взаємне підозріння. Розривають комітетчики Міхайлова це й на те, що відповідають установи Заходу почнуть недовіряти емігрантам, гадаючи, що якийсь там Іван чи Василь так налязав до того "Дніпра". Були випадки в Мюнхені, коли українці, скажім, на привітання В. не міг емігрувати, бо його земляк В. написав про нього до американських органів безпеки компромітуючий лист. Написав, і подав свою адресу і підписав своїм прізвищем. Представники цих американських органів пішли до В. на подання адреси і запитали: "Чи ви писали такого й такого листа, і які саме докази, що В. — "небезпечний тип"? Виявилось, що В. зовсім цього листа не писав, а написав за нього большевицькі агенти, які підписали цього листа його прізвищем, щоб обманути американські й німецькі установи. Справа виявилася і В. емігрував. А скільки було таких випадків і до того часу, коли певні органи ще не розгадали большевицької провокації? Сиділи наших людей не могло з цієї причини емігрувати. Не відомо, але напевно багато.

Хоч це все, здавалось б, деталі другорядного значення, але вони можуть накопичити багато зла в українському житті й до заморських країн, як ЗДА чи Канада. Бо звідтам відлучають большевицьких найбільш небезпечних, своїх палив. Провокації почали вони з Західної Німеччини, бо тут українська еміграція фінансово вбога і, за розрахунком кремльських людоловів, податливіша на провокаційну роботу. До тепер, очевидно, большевицькі сподівання на те, що українці заломляться, не виправдалися, але слід числитися з тим, що людологи можуть піти й на всякі інші провокаційні штучки. Отже, треба бути на стороні і свчасно викривати всякі москвофільські затії.

"Якби ти знав, як багато важить слово, Одно сердечне, тепле слово! Глибоко рани серця як гудово Вигоню, якби ти знав отсе! Ти не вийди б поуз болі і розпуки, Заціпиши уста, безмовно не минає, Ти сіяє жива потіж і притику, Мов теплий дощ на спраглий ниві й луки, — Якби ти знав!"

"Якби ти знав, як багато гора криється У масках радости, байдужости і тьми, Як багато тьми за дня веселих мисться До подиху горючих слів! Ти б вір і слух свій нагострив любов'ю І в морі слів незримих поринав, І згрієш власною змирав би кров'ю І зрозумієш весь жаж в людському безголов'ю, — Якби ти знав!"

Степан Жекецький

ЛЕМНІВЩИНА ПЛАЧЕ

(Нарис про чорні дні лемків після другої світової війни)

(4)

На "з'єднанні одиноких"

Віздіз з Лемківщини і приїжд на ті "з'єднанні одиноких", найкраще передає уривок з листа, написаного одного молодого лемківця до сина Анни — Дмитра, який тут наводимо. Авторка листа — учасниця повстанської боротьби проти червоних найзників. Прізвища її з відомих причин не подаємо. Вона пише:

"Годі описати цей день, коли прийшлося за пів години покинути своє рідне село, рідну стріку та їхати кудись, не знаючи чого й за чим. До останньої хвили не вірила я, що насправді прийдеться кидаати рідну хатину. Коли прийшло військо в село виганяти нас, здавалось мені, що страшна хвилина настала для нас. Зі словами в очах, з жалем в серці покидала я рідне село та з надією, що ще колись верну до нього. Коли кинула останній погляд на свою хату і побачила останній раз злізне поле й той лісок, з якого не раз виходили наші п(овстанці), як лише трохи стемніло надворі, то ще більший жалю оторувало серце..."

"Вже на першій стації можна було стрінути багато наших людей, які йшли й та-кож не знали, куди нас везуть. З обличчя кожного можна було вичитати сум і жалю, а на очі тиснулися слези, бо кожен мав великий жалю на серці. Не можна було тут стрінути чоловіка з усміхненим обличчям, лише лашки виразили з-за своїх домів та весело усміхалися, приговорюючи: "так й ти ще будеш..." Чути тут було лише рева голодної худоби й плач маленьких дітей, а навіть і старих."

"А на це все згорі падав величезний краплина дощ. Страшно було на ту кривду, яку нам заподіяно. Вже мали ми від'їздити, та нараз бачу, як кілька катів приїхало багато наших невинних старших батьків, молоді хлопці та дівчат, між котрими була й моя товариш-ка Пела... Всіх загнали до вагона, замкнули й відіслали не знаючи куди. Коли ми пересідали в вагоні через місто Мендзіжич, лашки показували свої кудлаті голови й затиснені кулаки. Вистапаючи з вагона, робила на них велике враження. Всі боялись, що "пшихали" укр(аїнське) бандер(овце)..."

Анна Малюк розказує, що транспорт, яким вона йшла, був у дорозі понад два тижні. Йх залучали в татарські вагони у Горлицях і везли, мов худобу. Переселюваніми ніхто не турбувався. Живилися в дорозі тим, що забрали з собою. Охорона дбала тільки за те, щоб лемки не говорили між собою по-українськи. Тих, яких приловили, що говорили рідною мовою, грубо лаяли і

тисли з тим, що людологи можуть піти й на всякі інші провокаційні штучки. Отже, треба бути на стороні і свчасно викривати всякі москвофільські затії.

тисли з тим, що людологи можуть піти й на всякі інші провокаційні штучки. Отже, треба бути на стороні і свчасно викривати всякі москвофільські затії.

навіть били. "Єдзце ск... сина на польське зме, то мусіє по-польськ розмалять". Польське населення, дізнавшись, що перевозять "українців", зустрічало їх з затисненими п'ястками й ворожнечними вигукми: "Біць ск... сифуц українців!"

Коли депортовані прибули на призначені місця, їх стали розділяти по селах. До одного села приїждували стільки родин, скільки було треба, щоб заселити господарства, з яких вигнали німців. А тих, яким не стало німецьких господарств, поселили у т. зв. майонітках, тобто величезних фільварках, на яких організували колгоспи, чи вірніше радгоспи. Звичайно нашим людям попадали найгірші і вже пограбовані господарства, бо кращі позабрали собі переселенці з корінних польських земель і ті поляки, що репатріювалися з України.

Транспорт, яким йшла Анна Малюк, завезли на Горішній Шлеськ до села Тшебніна. Звідти її приїждили до села Пенгуф.

Хоч всім нашим людям погано жилось на тих "землях одиноких" — каже старенька, — але перші тижні й місяці були такі прикрі, що лемки думали, що прийдесть їм усім загинути. Проте людям, які попадали на господарства жилило трохи краще, ніж тим, які попадали до майонітків-колгоспів. Анна Малюк подає, що по майонітках платять по 15 злотих за день праці, з чого 13 злотих віддають за харч у спільній кухні. Для порівняння купівельної вартості злотих подасмо за Анною Малюк, що 1 клг. хліба коштує два злотих, а найгіршої якості черевки — 100 злотих.

Старими людьми ніхто не опікується. Вони здані на ласку долі й свою власну зарадність. Анна Малюк розказує, що вона не одержувала ніякої допомоги від держави — ні в грошах, ні в харчах. Жила з того, що продавала, чи радше минала з одгу по своєму синові Дмитрові. Пізніше, коли можна було одержувати пенсії з Америки, жила з того, що посилали їй діти — донька й син, до яких тепер прибула.

Американські гроші, які їй посилали діти в листах, польські власті спершу конфіскували. Пізніше, на її прохання, ті гроші їй повернули, але так позамазували чорнилом одну сторону доларів, що ніхто не хотів їх брати. Такі замасовані два долари Анна привезла зі собою.

Польське населення на "землях одиноких", тобто польські переселенці, яких переселено перед лемками, поставило до лемків дуже ворожо:

— Пшихалисьце ти на наше зме і забераєс нам наше господарство.

При кожній нагоді вони відгрозувались:

— Як тільки пшийдзе зми-на — вшистіх вас виринемо...

Жити нашим лемкам з такими сусідами, головною початком, було дуже важко. Вийдуть бувало лемківські діти бавитися, випустить лемку корову полати, забийть трошки далі лемківська курка — зараз біжить сусід-поляк і гордливо, ображас наших людей останніми словами:

— То вшистко мов, я то себе купил од змица! — кричить і виганяє.

Наші лемки такі там залякані, такі стероризовані, що навіть болять говорити рідною мовою, бо коли польські шовіністи почують, зараз починають їх шкати. Тому рада спокою наші лемки в прилюдних місцях говорять по-польськи, але дома між собою завжди говорять рідною мовою.

Анна розказує, що лемки почували себе на нових землях, як на лужниці. Німецькі господарства, що їм дали поляки, вважали не своїми і навіть не хотучь провадити їх до ладу, бо переконані, що раніше чи пізніше треба буде їх покидати — бо німці заберуть їх назад, або прийде зми-на, і всі вони вернуться на свою рідну Лемківщину.

Анна каже, що лемки найбільшу надію покладають на Америку, бо вірять, що незабаром вибухне війна між військовим світом і комуністичним, в якій Захід перемаже.

НАПЕРЕДОДНІ З'ІЗДУ Т-ВА 6. ВОЯКІВ УПА У ЗДА

У ці червнені дні року 1956 стоїмо напередодні Шостого З'їзду нашої організації, Товариства 6. Вояків Української Повстанської Армії ім. ген.-хор. Тараса Чупринки. Масмо звести підрахунок пройденого етапу, масмо поглянути один одному в вічі, як друзі зброї, масмо укласти плани нашої роботи на майбутнє, масмо розпочати новий період у нашій роботі.

Відбувалося наш З'їзд в умовах нової політичної ситуації, що яскраво зарисовується на світовому горизонті. Ситуація ця дуже цікава, коли її спостерігати збоку і рівночасно дуже грізна і небезпечна, коли її трохи глибше проаналізувати.

По волі чи не волі, очі всього світу звернені сьогодні на Кремль, звідки на весь світ розходить чад нової отрути, яка може привести до світової катастрофи. Червона Москва, спіраючись на довголітню традицію своєї східної політики, дуже дбайливо вибрала момент для нового політичного курсу. А ми можемо сказати: для наступу тотального в новій формі, що, за обрахунками Кремлю, має привести до упадку вільного світу.

У ЗДА цього року відбуваються вибори нового Президента. Всього американський нарід у той час має свої очі звернені тільки на внутрішні позиції, а події внутрішньої політики, і через те чужиність американського уряду значно послаблюється у відношенні до зовнішньої політики.

На жаль, світ не вважаючи

Проф. Роман Смаль-Стоцький перевибраний на голову У. С. Фонду

Одинадцять студентів одержали стипендії від У. С. Фонду

Нью-Йорк. — В п'ятницю, 8-го червня ц. р., відбулися тут другі з черги Річні Загальні Збори Кураторії Українського Студентського Фонду, якими на зміну проводили проф. Роман Смаль-Стоцький та проф. Микола Зайцев. В першій частині Зборів члени Кураторії, після детального розгляду прохань студентів бажалих одержати стипендії, одноголосно рішили надіслати безвідсотковими зворотними стипендіями таких студентів: Ірена Берик (Колумбус), Юрій Буриак (Трентон), Марія Гафтикович (Гартфорд), Т. Геврик (Нью-Йорк), Іван Вовк (Каліфорнія), Богдан Кармазін (Клівленд), Дженет Ковалюк (Нью-Йорк), Богдан Романчук (Філадельфія), Віра Сушко (Філадельфія), Теодор Трусович (Канзас Сіті) і Теодор Царик (Валтимор). При цьому слід зазначити, що розподіляючи стипендії з обмежених фондів, які зібрано на цю ціль в 1955 році, Кураторія керувалася такими засадами: українське походження (тут роджені і народилися), студіювання в акредитованому університеті чи коледжі, інтелектуальні здібності та досягн. в науці, участь в зацікавленні українським студентським та суспільно-громадським життям.

В другій частині Зборів присутні члени Кураторії, після вислухання коротких звітів членів уступаючої Управи пп. Іосипа Лисогора і Володимира Петришина з фінансового стану та діяльності У.С.Фонду і ділової дискусії, на пропозицію проф. Михайла Вєстухова вибрати нову Управу У.С.Фонду в складі: проф. Роман Смаль-Стоцький — голова, проф. Микола Зайцев і п. Володимир Петришин — заст. голови, п. Іосиф Лисогір — касир і п. Мирослава Томорут — секретар. В подальшому присутні ухвалили додатки до Статуту Фонду, що їх пропонував п. Іосип Лисогір та на пропозицію п. Володимира Петришина одноголосно прийняли в члени Кураторії У. С. Фонду ред. Антона Драганя.

Закриваючи Збори, проф. Р. Смаль-Стоцький висловив особливу подяку членам б. Управи за їх таку віддану і корисну для виховання української молоді працю, як також подяку українським товариствам і громадянам за його зрозуміння і щиросердечну підтримку.

М. Г.

НАТИ ПРО СЕБЕ ТЕКСТ СЕКРЕТНОЇ ПРОМОВИ ХРУЩОВА ПРО ЗЛОЧИННИЙ СТАЛІНА

2-го лютого 1940 року Ейхе був поставлений перед судом. Тут він не признався до жадної вини, а сказав таке:

«В усіх моїх, так званих, призначеннях не має написаного ані однієї літери, крім того підпису під протоколом, який був вимушений від мене. Я сказав свої злочини під натиском слідчих, які мучили мене від часу мого арешту. Після того я й написав усі ці безглузді. Найважливіша для мене справа — скасування судової партії і Сталіна, що я не вважав. Я ніколи не брав участі в жадній злочині. Я умру з такою ж вірою в правду партійної політики, якою вірив у неї все життя».

4-го лютого Ейхе був розстріляний. Тепер остаточно встановлено, що справа Ейхе була сфабрикована. Його посмертно реабілітовано.

Товариш Рудзутак, кандидат в члени Політбюро, член партії в 1905 році, який провів десяти років на царській каторзі, цілком відмовився в суді від винушених злочинів. У протоколі засідання Колегії Найвищого Військового Суду є така заява Рудзутака:

«Стина заявив, яку він сказав перед судом, полагав, в тому, що ЦК ВКП(б) був поінформований про те, що в НКВД існує ще не зліквідований центр, який сприятиме фабрикувати різні справи і змушує деяких осіб признаватися. Нікому не дається можливість довести свою непричастність до злочинів, про які свідчать інші особи. Слідчі методи такі, що вони змушують людей брехати і оклеветувати інших невинуватих людей, а вже обвинувачених в різних злочинах».

Він просить суд, щоб йому дозволили листовою поінформувати про це все ЦК ВКП(б). Він заявляє суд, що сам особисто ніколи не мав будьяких злочинів щодо політики нашої партії, бо завжди погоджувався з партією в усіх галузях економічної і культурної діяльності».

Цю заяву Рудзутака зігнорувано, не зважаючи на факт, що він свого часу стояв на чолі Центральної Контрольної Комісії, яку створено задля контролю Леніна для боротьби за партією одиниць. І так керівник цього високоавторитетного партійного органу впаав жертвою брутальної сваволі. Його навіть не заклали до Політбюро Центрального Комітету, бо Сталін не хотів з ним говорити. Вирок на нього винесено за двадцять хвилин, і він був розстріляний. (Обурення в залі).

Після узагальненого перегляду справи в 1955-му році встановлено, що обвинувачення проти Рудзутака були фальшиві і що воно було базоване на наклепницьких матеріалах. Рудзутак посмертно реабілітовано.

Список, у який колись працівники НКВД фабрикували різні фінтани, «антисовєтські центри» і «близькі» при допомозі провокативних методів, видно з зізнання товариша Розенблюма, члена партії від 1905-го року, заарештованого в 1937 р. в лєнінградському НКВД.

Під час перегляду в 1955 р. справи Комарова, Розенблюм виявив такий факт: Коли його в 1937 році заарештували, він був підданий жорстким тортурам, під якими був змушений дати фальшиві інформації про себе самого і про інших осіб.

ВЕЛИКИЙ УСПІХ НОВОПРИБУЛОЇ УКРАЇНКИ

Панна Софія Слюзар, донька Галини і бл. п. д-ра Романа Слюзарів з Філадельфії, була першою поміж нагороджених ми у відомій великій католицькій середній школі ім. Джана В. Галлагана у Філадельфії під час закінчення шкільного року в дні 10-го червня ц. р. Вона на веіх 759 градусів одержала першу нагороду Архипіскопа О'Гара за релігію. Крім того п-ку Софію Слюзар відзначено у відомій стипендії на 4 роки, призначеної їй Роземонт Каледж-ом в Роземонт, Па., що його веде Чин сестер Са. Діяті.

«Щоб мені це зілюструвати, заявив Розенблюм, — Заковський дав мені кілька можливих варіантів організації такого центру і його філії. Підприємці деталі організації, Заковський сказав, що НКВД приготує справу цього центру і додав, що суд буде публічний. Перед судом мають стати чотири або п'ять членів цього центру: Чудов, Угаров, Смордіні, Позері, Шапошнікова (дружина Чудова) та інші, разом з двома або трьома членами філії цього центру... Справа Ленінградського центру буде збудована соціально для того потрпіти сидіння. Соціальне походження (сочалі, в мінусі) та партійне становище свідків гратимуть дуже малу роль».

(Далі буде)

УВАГА! БАЛОН, Н. ДЖ., І ОКОЛИЦІ! УВАГА!
Українська Православна Церква Св. Софії — влаштує —
ПЕРШИЙ ВЕСНЯНИЙ ПІКНІК
на СВОЇЙ ПЛОЦІ, 39 W. 22nd St., Bayonne, N. J.
В НЕДІЛЮ, 17-го ЧЕРВНЯ 1956 Р.
о годині 2-їй пополудні.
Буфет під зарядом ВШ. Сестрицтва.
Грас популярна оркестра. Церковний Комітет

УВАГА! БАЛОН, Н. ДЖ., І ОКОЛИЦІ! УВАГА!
Українська Православна Церква Св. Софії — влаштує —
ПЕРШИЙ ВЕСНЯНИЙ ПІКНІК
на СВОЇЙ ПЛОЦІ, 39 W. 22nd St., Bayonne, N. J.
В НЕДІЛЮ, 17-го ЧЕРВНЯ 1956 Р.
о годині 2-їй пополудні.
Буфет під зарядом ВШ. Сестрицтва.
Грас популярна оркестра. Церковний Комітет

УВАГА! БАЛОН, Н. ДЖ., І ОКОЛИЦІ! УВАГА!
Українська Православна Церква Св. Софії — влаштує —
ПЕРШИЙ ВЕСНЯНИЙ ПІКНІК
на СВОЇЙ ПЛОЦІ, 39 W. 22nd St., Bayonne, N. J.
В НЕДІЛЮ, 17-го ЧЕРВНЯ 1956 Р.
о годині 2-їй пополудні.
Буфет під зарядом ВШ. Сестрицтва.
Грас популярна оркестра. Церковний Комітет

УВАГА! БАЛОН, Н. ДЖ., І ОКОЛИЦІ! УВАГА!
Українська Православна Церква Св. Софії — влаштує —
ПЕРШИЙ ВЕСНЯНИЙ ПІКНІК
на СВОЇЙ ПЛОЦІ, 39 W. 22nd St., Bayonne, N. J.
В НЕДІЛЮ, 17-го ЧЕРВНЯ 1956 Р.
о годині 2-їй пополудні.
Буфет під зарядом ВШ. Сестрицтва.
Грас популярна оркестра. Церковний Комітет

ВИХОВНО-ВІДПОЧИНКОВИЙ ТАБІР НА ОСЕЛІ СУМА
Табірний сезон на Оселі СУМА ц. р. для юнаків і юначок триватиме від 24-го червня до 25-го серпня.
Табір для хлопців від 24-го червня до 28-го липня.
Табір для дівчат від 28-го липня до 25-го серпня.
Для тих батьків, які забачають віддати до табору разом з хлопцями і дівчатку під час таборування хлопця, передбачено створення ланки дівчаток. Така ланка також буде створена з хлопців під час таборування дівчат.
Тижневий побут в таборі коштує 16.00 доларів від дитини включно з лікарською опікою, забезпеченням та харчуванням п'ять разів на день.
Тижнева оплата кількох дітей з однієї родини може бути зменшена після ознайомлення Управ Осередків чи Головної Управи з матеріальними спроможностями батьків. Приміщення в таборі єспіт відбудуватиметься включно з відомою Головною Управою окремі подання опікувати цих самих єспіт. Усі батьки під час запису дітей до табору повинні представити лікарську посвідку про стан здоров'я кандидата. Діти будуть приміщені в кімнатах з окремими лазничками. В умовальних гарячій й холодної води та душі. За окремою оплатою, нічліг і харчі для відвідувачів дітей. Випишк, відпочинок, купання в озері, розваги й дозвілля відбудуватимуться під наглядом Команди Табору та досвідчених виховників ЮСУМА.
Усіх зацікавлених у справах табору та в докладних інструкціях просимо звертатися на адреси місцевих Осередків СУМА, а там де таких немає на адресу Команди Табору: RESORT CENTER of UKRAINIAN AMERICAN YOUTH ASSOCIATION, ELLENVILLE, N. Y.
Головна Управа СУМА

Науковий сектор Українського Технічного Інституту в Нью-Йорку
скликає
НАУКОВУ КОНФЕРЕНЦІЮ
на якій буде виступлено декілька доповідей з циклу природничих наук
(О. Архімович, Е. Жаремський, Л. Марголіна-Гамсен, Г. Гатарин і ін.)
і декілька з циклу гуманітарних наук
(В. Чавленко, М. Андрусак, І. Розгін, В. Трємбіцький, С. Зерцал і ін.).
Конференція відбудеться
В СУБОТУ, 16-го ЧЕРВНЯ ц. р., о 1-їй год. дня
в приміщенні У.Т.І. (320 Схід 14 вул., Н. Н.).
Вхід вільний.
Науковий сектор У.Т.І.

Науковий сектор Українського Технічного Інституту в Нью-Йорку
скликає
НАУКОВУ КОНФЕРЕНЦІЮ
на якій буде виступлено декілька доповідей з циклу природничих наук
(О. Архімович, Е. Жаремський, Л. Марголіна-Гамсен, Г. Гатарин і ін.)
і декілька з циклу гуманітарних наук
(В. Чавленко, М. Андрусак, І. Розгін, В. Трємбіцький, С. Зерцал і ін.).
Конференція відбудеться
В СУБОТУ, 16-го ЧЕРВНЯ ц. р., о 1-їй год. дня
в приміщенні У.Т.І. (320 Схід 14 вул., Н. Н.).
Вхід вільний.
Науковий сектор У.Т.І.

ОБ'ЄДНАННЯ ДЕМОКРАТИЧНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ В АМЕРИЦІ
Філія Нью-Йорк
— влаштує —
ВЕСНЯНИЙ ПІКНІК
що відбудеться
В НЕДІЛЮ, 17-го ЧЕРВНЯ 1956 Р.
на Українському Селі в Бавінд Брук, Н. Дж.
Польова Служба Вожа буде відслужена о год. 11-їй ранку.
Початок Пікніку о 1-їй годині пополудні.
До татпці приграватиме найкраща, безконкурсційна українська оркестра метрополі під ред. Василія Вогого.
Вступ \$1.25.

ГОЛОВНА УПРАВА
ТОВАРИСТВА БУВШИХ ВОЯКІВ УПА
Ім. ген.-хор. Т. Чупринки в ЗДА
повідомляє, що
РІЧНИЙ ЗАГАЛЬНИЙ З'ІЗД
відбудеться
в днях 16-го та 17-го червня ц. р.
в приміщенні
ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКОГО КЛУБУ,
при 149 — 2-га Еве. в Нью-Йорку.
В НЕДІЛЮ, дня 17-го, о год. 10-їй рано З'їзд вишанує своєю присутністю
ген.-пор. Павло ШАНДРУК.
Просимо друзів зброї та Українське Громадянство до участі в З'їзді.

ВІДКРИТТЯ ЛІТНЬОГО СЕЗОНУ
на ОСЕЛІ УКРАЇНСЬКОГО РОБІТНИЧОГО СОЮЗУ
В ГЛЕН СПЕІ
відбудеться
В СУБОТУ, ДНЯ 16-го ЧЕРВНЯ 1956
Після СПІЛЬНОГО ОБІДУ — танці під звуки оркестри
п. Б. ГІРНЯКА.
Бажасте відпочити, забавитися та насолоджуватися красою природи — тоді приїжджайте до ГЛЕН СПЕІ, а напевно ніколи цього не пожалісте.

ВІДКРИТТЯ ЛІТНЬОГО СЕЗОНУ
на ОСЕЛІ УКРАЇНСЬКОГО РОБІТНИЧОГО СОЮЗУ
В ГЛЕН СПЕІ
відбудеться
В СУБОТУ, ДНЯ 16-го ЧЕРВНЯ 1956
Після СПІЛЬНОГО ОБІДУ — танці під звуки оркестри
п. Б. ГІРНЯКА.
Бажасте відпочити, забавитися та насолоджуватися красою природи — тоді приїжджайте до ГЛЕН СПЕІ, а напевно ніколи цього не пожалісте.

ПЛЯНУЙТЕ СВОЇ ВАКАЦІЇ НА СОЮЗІВЦІ
УЖЕ ВІДКРИТО
ВАКАЦІЙНО-ВІДПОЧИНКОВИЙ СЕЗОН
на оселі УНСОЮзу в горах Кетскіл в Кергонкеон, Нью-Йорк.
Спеціально знижені ціни до 30 червня.
Гарні відновлені кімнати. — Знаменита кухня.
Купальний басейн.
Відповідні культурні та розвагові імпрези.
З уваги на передбачений рух в сезоні, найкраще вже тепер зарезервувати собі місце виповнюючи вишзу формуляр (по-англійськи) та пересилаючи його на адресу:
UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION ESTATE
Kerhonkson, N. Y.
UKRAINIAN NATIONAL ASS'N ESTATE
Kerhonkson, N. Y. — Telephone 5841
Name
Address
Enclosed is reservation deposit \$..... for persons.
1. 2.
3. 4.
Date of arrival Time
for weeks.

В НЕДІЛЮ, 17-го ЧЕРВНЯ ц. р.
приїжджайте на „СОЮЗІВКУ” на великий
ВЕСНЯНИЙ ФЕСТИН
що його влаштують
ВІДІЛІ УНСОЮЗУ МЕТРОПОЛІТАНІЙ ОКОЛИЦЬ НЬО-ЙОРКУ І НЬО-ДЖЕРЗІ.

ПРАЦЯ

Help Wanted—Female

БЕЗПЕЧНО ПОТРІБНО
ДВІ ПОКОЙНИКІ
НА СОЮЗІВКУдля порятунку і прибирання
кімнат. Референтів побажати.
Платити відповідно до умов.
Зголошуватися на адресу:UKRAINIAN NAT'L ASS'N
ESTATE,
Kerhonkson, N. Y.

MILLING MACHINE

OPRS.

BENCH FILERS

DRILL PRESS OPRS.

Прекрасні умови праці.

Надприродні години.

Праця на день.

Поблизько до 40 р. життя.

NATIONAL TOOL

& DIE CO.

75 Airport Rd.,

HARTFORD, CONN.

СПОЛУЧУВАННЯ І ПОТУЛАННЯ

елект. дровів. Гарна монета.

прода, елект. складові частини.

поблизько до досвідом. Великі

компанії користі. Горожани ЗДА.

Компанія може дати транспорт

від Broad Ave., Palisade Park біля

Public Service автобусу #1.

#165 & #166. Також від George

Washington Bridge. Голоситися:

9:30-4 р.м. E. S. C. Corporation,

534 Bergen Boulevard, Palisade

Park, N. J. — Windsor 7-0400.

Help Wanted Male—Female

Досвідчені

до буфету і кейтерингу.

Мужчина до кухні і миття по-

судів. Постійно, або на кілька

годин. Голоситися по 18 червня

між 3-5 по полудні.

New Modern Theatre Diner

22-19 Broadway, Fairlawn, N. J.

КАРТИ

НА РІЗНІ НАГОДИ

в українському стилі.

12 штук за \$1.00.

всіх за попереднім зам.

Ласкаво просимо.

"СВОБОДА"

81-83 Grand Street

Jersey City 3, N. J.

Проведіть Ваші вакації в

"STUYVESANT FALLS HOTEL".

Добра домашня кухня, великі кімнати.

\$35 — \$38 тижнево.

Доїзд: з Grand Central Station поїзд до Hudson, N. Y.

звідки автобусом або телефонуйте MURDOCK 5-5471

по номеру авто, яке виїде на станцію. Резервує місця

телефонічно або пишіть до:

STUYVESANT FALLS HOTEL

Stuyvesant Falls, New York. — Tel. MURDOCK 5-5471

УКРАЇНСЬКІ ФОНОГРАФІЧНІ ПЛАТІВКИ

Заходіть або пишіть по українські а інші

платівки. Вислано платити по цілому

світі. Пишіть сюди по українській ката-

лог платівок

FOREIGN RECORD EXCHANGE

2219 West Chicago Avenue, Chicago 22, Ill., U.S.A.

START YOUR MARRIAGE RIGHT—

Open a Savings Account

Зачинайте ваше подружжя правильно

відкриттям щадничого konta

Зачніть шадити скоро у Вашому подружжю житті

і станьте на дорозі до щастя і забезпечення Вашої

будущності. Багато молодих подруж, які почали

шадити вчас, можуть тепер дати виплату на власний

дім, який їм до вподоби. Інші знову мають змогу

на закупу різних домашніх річей, які шадять час

і працю.

Без огляду на те, чи ходите про якусь ціль у Ва-

шому житті, чи грошову резерву для будучих на-

год, чи нагальних справ — починайте ошаджувати.

ПЛАТИМО 3 1/2% ЗА ОЩАДНОСТІ

TRIDENT

SAVINGS and LOAN ASSOCIATION

TELEPHONE GROVEVIEW 6 7822

1935 WEST 51st STREET

CHICAGO 9, ILLINOIS

Спортив

ДЖ. АМ. АТЛ. КЛУБ (ДЖ. АМ.)

— УСК 0:3

Змагання проти досить слабкої

дружины німців уск-івці, без

більших труднощів вирішили у

свою користь. Гаряча погода

вплинула на хід гри. При біль-

шій швидкості в ліній нападу

УСК м'ягко оминувши вищий висхід.

Вороту здобули: Ариад 2, Ма-

ланчук, Шпон і Гивель по 1.

УСК — ВЕСТ НЮ ЙОРК

3:0 (1:0).

Ці змагання можна уважати

найсильнішими, що їх наша дру-

жина заграла в цьому сезоні.

Одинадцятьма УСК-у, за винят-

ком хіба Ю. Колодін, виникла

мало охоти до можливої, навіть

двоцифрової перемоги над сла-

вим Вест Ню Йорком, а шоряд

з тим до покрадання відношен-

ня корі, так дуже потрібного їй

в змагу за провідне місце в та-

белі. Перші ворота для УСК-у

впали після гарного старту 1.

Маланчука на воротаря противни-

ка, а про другі подбав Р. Пав-

люк: сильною бомбою зпонад 20

метрів.

УСК — Б. В. ГОТШЕ 1:2

(перерва).

Найважливіше зустріч в цьому

сезоні проти Б. В. Готше трива-

ла тільки 40 хвилин. Дуже сто-

роничний суддя, від самого по-

чатку змагань наставляв публіку

проти себе й, коли в 40-й хв. лі-

вий оборонець гостей копнув

одного глядача, на площі почав

метушню, що її тяжко було

припинити. Перерва змагань

будуть, правдоподібно, повторе-

ні. Вороту для УСК-у здобув Е.

Ариад, для Готше Томіс і Крише

з карного). УСК виступив в

складі: Цюдо, Шмідт, Пидро-

вичий, Навіаль, Колодін

(Серед). Коваль, Голука

(Шпо), Павлюк, Маланчук,

Ариад, Гивель.

ПАСЕРНО — УСК 3:3 (2:1).

До площі на Майк Парк

УСК так не дався. Це

раз показало минулої

неділі, коли наша одинадцятка

здобула тільки ремісний нісвід

від доволі сильної й швидкої

дружины Італії. Неоправдана

відсутність Цюдока в Навіалька

мала від'ємний вплив на

психічний стан дружини, а в парі з

тим на перебіг змагань. З угра-

тою однієї дуже цінної точки

шанси УСК-у на здобуття дру-

гого або навіть першого місця

в таблиці поважно зменшили. Вороту

для УСК-у стріляли: Е. Голука,

І. Маланчук і Роман Павлюк

(накардані вороту дия).

УСК 16 — Б. В. Готше 1:2

(0:1).

Вислід не зовсім відповідає

перебігові змагань. Однією

вороту здобув З. Крамарчук.

УСК "В" — С. К. КОЛІНГ 8:0.

Новозорганізована, п'ята з

черги дружини УСК-у покінчи-

ла свій перший виступ великим

успіхом. Вороту здобули: І. Га-

расимів 4, Я. Раковський 2, Я.

Куровицький, Р. Комарницький

по 1.

УСК "В" — Б. В. Готше "В"

1:4.

Гості перемогли завдяки кра-

сному зиганню. Одинадцятьма

УСК "В" показав в цим разом

з наслідком бою й треба віри-

ти, що під впливом керування

менеджера, п. Р. Лисняка, вона

має багато до скажання в

мистецтві змагань, слідую-

чого сезону.

УСК (учні) — Джермен

— Гангеріни (учні) 1:2 (1:0).

Товариські змагання. Вороту

для УСК-у здобув Ю. Рен-

нер.

О. К.

У Мадрид, в Іспанії, 17 гост

теї згинуло під час весільної

забави, коли заплинула підлога

у двоповерховому будинку.

30 інших осіб, в тому числі мо-

лода, поранені. Молодий енш

з тієї катастрофи нешкод-

жений.

Роберт Алден, кореспондент

"НПТаймсу" на Далекому

Сході, мав право прилетіти до

Сингу, бо за американсько-сіам-

ським договором американські

громадяни не потребують сіам-

ської в'їзної візи. Але дирек-

тор сіамської поліції затримав

Алдена 2 години на легавиці і

посадив до шовного літака, який

завіз американського журна-

ліста геть. Причиною гніву сі-

амського уряду була кореспон-

денція цього журналіста до на-

званого шовницького шоденни-

ка, в якій він писав, що в Сіамі

поширюється недовдоволення

теперішньою владою в наслідок

корупції серед урядовців.

ПІСЛЯ НЕВДАТОЇ РЕВОЛЮЦІЇ В АРГЕНТИНІ

Аргентинські воїни сортують зброю, здобуту від повстанців

в Ла-Платі, де революту здружено з допомогою літаків.

Стівенсон відпекується від Кеннана

Вашингтон. — Демократи

кандидат на президента Адлі Е.

Стівенсон написав листа до демократич-

ного конгресмена Тадеуша

Майхровича з Мишигену, в

якому заявив, що "зовсім не

погоджується з твердженням

Джорджа Ф. Кеннана про те,

що доля сателітних держав

вже переіменована, на краще чи

на гірше". Бувши американсь-

кий посол в Москві, Кеннан

сказав, що "якщо ми не будемо

спиратися на демократичні

принципи, ми не зможемо

вирішити проблеми Європи".

Конгресова Комісія ухвалила пенсії

для ветеранів

Вашингтон. — Комісія для

Справ Ветеранів в Палаті Ре-

презентів ухвалила збіль-

шити загальні пенсії для ветеранів,

та прийняла законопроект про

запальні пенсії для ветеранів,

які цього потребують і які за-

кінчать 65 років життя. "Ко-

ли б цей законопроект прий-

няв Конгрес, то в першому ро-

ці діляни він коштував би дер-

жавну скарбницю 1,400,000.

000 доларів. Ветерани після

65 року мали б діставати ста-

рець пенсії в висоті 105 доларів

місячно. Ветерани, які

служили за морем, мали б ді-

ставати пенсії на 20 відсотків

більше. Та в політичних ко-

лах сумніваються, чи той за-

конопроект приймуть Палата

Репрезентів і Сенат.

ПЛЕЙНФІЛД, Н. ДЖ. — Мі-

сячні збори Т-ва ім. І. Франка,

Відд. 372 відбулися в суботу,

16-го червня, о год. 8-й веч.

в Домі Луїсінського, 922 5th St.

West. Присутні всі члени о-

б'єв'язково явилися, з важки

справи до погодження і бу-

де роздача дивідендів. — К. На-

конечний, секр.

БЕТЛЕГЕМ, ПА. — В-во св.

Димитрія Відд. 288, поповни-

ло місячні збори відбулися в

неділю, 17-го червня, о год.

11-й веч. в церкві св. Іоанна

Богослова, 1000 1st St. West.

Присутні всі члени прибули на

збори, о год. 8-й веч. — М. Вру-

севич, предс.; В. Завтовський, кас.;

Д. Мушкетер, секр.

ОЛІФАНТ, ПА. — В-во св.

Кирила і Методія Відд. 8-й веч.

поділяло всіх своїх місцевих

і позаміських членів, що місячні

збори відбулися в неділю,

17-го червня, о год. 8-й веч.

в церкві св. Іоанна Богослова,

1000 1st St. West. Присутні

всі члени прибули на збори,

о год. 8-й веч. — М. Врусевич,

предс.; В. Завтовський, кас.;

Д. Мушкетер, секр.

ОЛІФАНТ, ПА. — В-во св.

Кирила і Методія Відд. 8-й веч.

поділяло всіх своїх місцевих

і позаміських членів, що місячні

збори відбулися в неділю,

17-го червня, о год. 8-й веч.

в церкві св.